

Nr.177/2025 din 29 octombrie 2025

Către: Rectorul Emil Ceban
dr. hab. șt. med., profesor universitar,
membru corespondent al Academiei de Științe a Moldovei

Subiect: Clarificarea poziției instituționale privind un feedback public depus, din numele USMF, la Comisia Europeană referitor la Directiva privind accizele la produsele din tutun

Stimate Domnule Rector,

Avem deosebitul prilej să vă felicităm cu ocazia nominalizării în funcția de ministru al sănătății în echipa guvernului propusă de candidatul pentru funcția de Prim-ministru, domnul Alexandru Munteanu, urându-vă mult succes în exercitarea acestei importante responsabilități în domeniul sănătății publice.

Totodată, prin prezenta, dorim să vă aducem la cunoștință o situație care ridică semne de întrebare serioase privind respectarea principiilor de etică, integritate academică și conformitate cu angajamentele internaționale asumate de Republica Moldova prin Convenția-cadru a OMS privind Controlul Tutunului (FCTC).

În cadrul consultării publice lansate de Comisia Europeană privind reforma Directivei referitoare la accizele pentru produsele din tutun „*Tobacco taxation – excise duties for manufactured tobacco products (updated rules)*”, a fost înregistrat un feedback semnat din numele Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, de către conf. univ. Silvia Agop. A se vedea feedback-ul la acest link: https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12645-Tobacco-taxation-excise-duties-for-manufactured-tobacco-products-updated-rules-/F33099602_en

Conținutul acestui feedback promovează ideea de impozitare diferențiată a produselor din tutun și nicotină, bazată pe așa-numita „proportionalitate a riscului” („*risk-proportionate excise system*”) și invocă exemple precum autorizarea IQOS ca produs de risc modificat (MRTP) și aprobarea produselor ZYN de către FDA (SUA).

Analiza acestui text arată că argumentele prezentate coincid integral cu discursurile și pozițiile industriei tutunului și contravin principiilor și deciziilor Conferinței Părților la Convenția-cadru a OMS (FCTC/COP8(22); FCTC/COP9/9), care recomandă tratarea tuturor produselor din tutun și nicotină ca fiind potențial nocive și supuse aceluiași politici fiscale restrictive. De asemenea, argumentele prezentate contravin rolului și misiunii unei instituții publice de învățământ medical superior, în special de anvergură USMF „Nicolae Testemițanu”, care are responsabilitatea de a promova sănătatea publică și integritatea științifică.

Articolul 5.3 al FCTC impune statelor părți — inclusiv Republicii Moldova — să protejeze politicile de sănătate publică împotriva interferenței industriei tutunului, iar ghidurile de implementare a FCTC prevăd că instituțiile academice și științifice nu trebuie să colaboreze sau să promoveze poziții care provin direct ori indirect din industria tutunului. Prin urmare, considerăm că participarea unui cadru universitar al USMF la o consultare publică europeană, cu un mesaj aliniat intereselor comerciale ale industriei tutunului, ridică un risc de conflict de interese instituțional și poate afecta credibilitatea universității în spațiul european și internațional.

În acest context, solicităm respectuos conducerii USMF să clarifice dacă feedbackul respectiv reflectă o poziție instituțională a USMF sau reprezintă o opinie personală a autoarei.

Considerăm că Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, în calitate de principală instituție de formare medicală din țară, are un rol esențial în modelarea integrității profesionale și a politicilor bazate pe dovezi științifice, neafectate de influențe comerciale.

Pentru a confirma angajamentul Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” în susținerea principiilor și deciziilor Conferinței Părților la Convenția-cadru a OMS privind controlul tutunului ([FCTC/COP8\(22\)](#); [FCTC/COP9/9](#)), care recomandă tratarea tuturor produselor din tutun și nicotină ca fiind potențial nocive și supuse aceluiași politici fiscale restrictive, îndemnăm USMF să transmită un feedback oficial pe **platforma Comisiei Europene aferentă consultării privind Directiva de impozitare a produselor din tutun** (<https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12645-Tobacco-taxation-excise-duties-for-manufactured-tobacco-products-updated-rules-en>) care **este deschisă doar până la 31 octombrie 2025**.

Vă mulțumim pentru atenție și pentru angajamentul continuu al USMF în promovarea sănătății publice și a principiilor etice asumate la nivel internațional.

Cu deosebită considerație,

Semnat

Sergiu Gherman
Director